

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De veneratione || sanctor[um] libri duo Judoci
Clich-||touei. Neoportue[n]sis. excelle[n]tissi-||mi
Parisiensis academïæ Theologi**

Clicthove, Josse

Coloniæ, 1525

VD16 C 4211

Ex m[u]ltis etia[m] scripturæ u[er]bis dilucide colligi, q[uod] deus uelit
s[anc]tos, ab hoibus debita uenerato[n]e honorari. II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36172

LIBER PRIMVS.

III. **¶** Quid Danielē, sc̄m̄ dñi prophetā cōmemorē? Nōne post
 Danielis, 27. **¶** q̄ Babylonicī regis somniū (q̄d eius aīo exciderat) enarravit, et
 sapiēter (ut cœlitus sibi fuerat inspiratū) interpretatus est, rex ip-
 se nouitate referatōis tātoꝝ mysterioꝝ attonitus pariter & p-
 motus, illū in sublime (ut inq̄ scriptura) extulit, & munera ml-
 ta & magna dedit ei? Et cōstituit eū principē sup oēs prouin-
 cias Babylonis, & p̄fectū & magistrū sup cūctos sapiētes Ba-
 bylonis. Nimis hęc Danielis a rege sublimatio, apte nob̄ si-
 gnificat exaltationē illā sc̄tōꝝ in regno cœlesti, qua ob aīa ac-
 tæ uitæ sanctitatē subuehunt ad sedes æthereas, ac glorificāt.
 Honorificētia uero illa Danieli exhibita, cū cōstitutus ē prin-
 ceps sup oēs prouincias Babylonis, p̄fectusq; & mḡ sup cun-
 ctos eius sapiētes, & idcirco ab ijs qbus p̄fuit pplis & sapiētī-
 bus (id rege decernēte) palā honoratus, haud obscure nob̄ in-
 nūit p̄clarū honorē ex dei decreto & sanctione a mortalibus

III. **¶** exhibēdū sc̄tis, q̄ ita a deo honorātur in cœlis. **¶** Rursum, idē
 Danielis, 7. **¶** propheta cū scripturā manus, apparētis regi Balthasar in cōui-
 uio, diuinitusq; exarātis, q̄ uentura erāt, legisset ac interpretat⁹
 fuisset, iubēte rege indutus est purpura, & circūdata est tor-
 ques aurea collo eius, ut sacra refert historia, p̄dicatūq; est de
 eo, q̄ haberet potestatē tertius in regno. Porro hęc etiā Dan-
 nielis honoratio, sc̄dm̄ regis pollicitationē facta, cuiusuis san-
 cti in cœlestē trāslati curiā designat glorificationē. Prædica-
 tio uero illa de principatu eiusdē prophetæ, tertio post regē
 loco, obtinēdo in regno, nobis haud inepte publicā insinuat
 uenerationē, q̄ sc̄m̄ quēlibet iā in cœlo glorificatū, uult deus
 etiam in terris pie honorificari.

¶ Ex multis etiā scripturæ uerbis dilucide colligi, q̄ deus ue-
 lit sc̄tōs ab hoibus debita ueneratione honorari. **Cap. II**

I. **¶** **H**anc aut supbonā dei uolūtātē mō dictā, qua uult
 sc̄tōs in cœlis gloriosos, in terris cōgruo q̄q; hono-
 re celebrari, intelligere haud dissimulāter etiā pos-
 sumus ex illo Ch̄i uerbo apud Iohānē. **¶** Si qs̄ mihi
 ministrauerit, honorificabit eū p̄r meus q̄ est in cœlis. **¶** Quo
 cognoscimus, filij dei ministros fideles & sedulos (q̄les fue-
 runt haud dubie oēs sancti) post expletū huius uitæ curtiē

Iohannis, 12.

De veneratione Sanctorum.

honore affici a deo patre, in pceptione coelestis præmij & im-
marcessibilis glie. Sed quæ dñs honorificat, equū est & seruos
eius eundē honorificare, ut eo ipso cōformes sint dño suo, bo-
nitateq; eius respondeat. **I**mprobū siquidē & maleuolus est
seruus, q; dedignat honorē eū prosequi, quē dñs suus singula-
ri bñuolētia cōplectit, & insigniter honorat, p inde atq; rebel-
lis cēset regi, necnō iniurius, q; amicū eius summo affectū ho-
nore a regia maiestate, recusat honorare. **C**ū igit nō dubite-
mus, sc̄tōs oēs a patre coelesti eē mirifice honorificatos, qm̄ fi-
deliter **C**h̄so ministrarūt, qd moramur, qd differimus, etiā ip-
sis dignū honorē impēdere, ut eo studio cōformemur supre-
mo regi nō, sanctorū oim glorificatori, qñquidē ut author est
Damascenus in lib. 4. de fide orthodoxa, honor erga gratos **Damascenus**
& benignos cōseruos, bñuolentiæ erga cōmunē dñm, indici-
um est. ¶ **I**n sup propheta in spū loques de aplis dñi & uiris a-
postolicis, ait. **M**ibi at nimis honorificati sunt amici tui deus, **II**
nimis cōfortatus est principatus eorū. **V**bi eos, uocat amicos **Psal. 138**
dei, q̄s dñs in euāgelio, eadē dignatus est appellatione, cū inqt
Vos amici mei estis, si feceritis q̄ ego p̄cipio uobis. Iā nō dicā
uos seruos, q̄a seruus nescit qd faciat dñs eius. **V**os aut dixi a-
micos, q̄a oia q̄ audiui a patre meo, nota feci uobis. Itaq; sc̄tūs **Iohan. 14**
propheta, amicos dei (q̄ idē, & sancti sunt) a se dicit admodū
honorificatos. **N**os aut, a deo obdurata erim⁹ frōte, ut dignos
honore habitos a diuino ppheta, nō honorem⁹, ut amicos dei
regis eterni, nullo dignemur honore. **N**ōne graue crimē læse
maiestatis incurrūt, q; summi regis amicos, p̄cipuos & singula-
res, honorate cōtemnūt; cū hm̄oi in honoratio, in ipm̄ q̄q; de
um, cuius negligunt amici, demū retorqueat. ¶ **E**ni uero quic **III**
qd honoris impēdit sc̄tis, pia ac religiosa ueneratione, ipsi q̄q;
deo impēdi credēdū est, cū dixerit ipse in euāgelio. **A**men dico **Mat. 23.**
uobis, q̄ diu fecistis uni de his fratribus meis minimis, mihi
fecistis. **N**eq; illud honoris q̄ tulūcūq; obsequiū, sua apud deū
fraudabit mercede, quē admodū alio in loco, summa nobis ue-
ritas pollicet. **Q**uicūq; potū dederit uni ex minimis istis, cali-
cē aquæ frigidæ, tm̄ in noie discipuli, amen dico uobis, nō p̄-
det mercedē suā. **E** diuerso si qd debiti honoris, sanctis subtra-
hitur,

LIBER PRIMVS.

hif, & ipsi itidē deo, idipm sub Jucit, q̄d q̄ negat̄ sanctis hono-
 ris obsequiū, & deus sibi idē negatū cēset, secundū illud ei⁹ uer-
 bū euāgelicū. **Mat. 23** Amen dico uobis, q̄ diu nō fecistis unī de mino-
 ribus his, nec mihi fecistis. **Act. 9.** Quēadmodū etiā p̄secutionē suis
 mēbris illatā, & sibi ipsi irrogati cōtestat̄ Ch̄s, ad Saulū de cor-
 lo proclamās. **I. Reg. 2** Saule, Saule, qd me p̄sequeris. Et iterū. Ego sum
III Iesus Nazaren⁹, quē tu p̄sequeris. Si em̄ i corpali⁹ obsequi-
 is, & ihs q̄ mortali adhuc circūdanē corpe, exhibitis, hęc uer-
 ba euāgelica locū hñt, q̄to magis in spiritualibus, q̄ impēdun-
 tur exutis quidē mole corpis, sed indutis stola gloriā, & imor-
 talitatis fcelici sorte potitis; q̄bus eo propēsius deferri debent
 honoris officia, piāq; obsequia, q̄ cōiunctiores deo sunt, meli-
 oreq; status cōditione, q̄ ihs q̄ adhuc fragili uersant̄ in carne, &
 peregrinant̄ a dño. **III** Audiāt igit̄ p̄j sanctorū cultores, pari-
 ter & cōtēptores eorū, qd eos p̄m̄h maneat aut supplicij, atq;
I. Reg. 2 ex hac diuina snia, utrūq; colligāt. Quicunq; honorificaueris
 me, glorificabo eū, q̄ aut̄ cōtemnūt me, erūt ignobiles. In cu-
 ius quidē sniā priore parte, pollicetur dñs, q̄ eū glorificabit,
 qui honorē sibi exhibuerit. At uero qui sanctos honorat, &
 deū honorificat, quandoquidē honor ille, in ipsoꝝ nō subsis-
 tit neq; terminat̄ ueneratione, sine ulteriori ad aliud progres-
 sione, sed cōsequenter in deū refert̄, tendit, & proficiscit̄, tanq̄
 ultimū scopū & finē, ut eo honore nō tm̄ sancti, sed & deus
 in sanctis honoret̄, & prāclara qua sancti extollunt̄ laude, nō
 ipsi solū, sed etiā deus in ipsis laudet̄, secundū illud uerbū pro-
 pheticū. **Psal. 130.** Laudate dñm in sanctis eius. Sicut & beatus Paulus
Gala. 1. ad Galatas scribēs, de credentibus in Ch̄stū ecclesiis Iudææ
 dicit, q̄ audiētes samā p̄dicationis eius, in ipso glorificabāt de-
 um. Et in me (inquit) clarificabāt deū, qm̄ eū laudabāt, ob gra-
 tiā Paulo datā. Qui igit̄ sctōs digne honorat, a deo glorifica-
 bit̄, eāq; mercedē (ut recto cōsequio est collectū) pro sua i san-
 ctos pietate ac deuotione cōsequet̄. In posteriore uero p̄dicte
 sniā particula, grauit̄, cōminat̄ dñs, cōtēptores suā maiesta-
 tis fore ignobiles. At q̄ sctōs cōtēnunt, nec ullo dignāt̄ hono-
 re, deū etiā cōtēnūt̄ sctitatis ipsoꝝ, & glorificatiōis auctorem,
 neq; hm̄oi cōtēptio, in sctōs dūtaxat̄ ferē, sed ulterius in deum
 redūdat̄.

De ueneratione Sanctorum.

reddat ac deriuat. Quocirca q̄ sc̄t̄os cōtēnunt, ac honorare
reculant, ignobiles erūt apud deū, & inglorii. ¶ Præterea de
us in sacris literis parētes iussit honorari a filijs, ob originis ac
principij rationē. **H**onora (inqt) patrē tuū & matrē tuā, ut sis **Exodi, 20.**
lōgæuus sup terrā. Grādæuos itidē & prouecta ætate, p̄cipit
ab adoleſcētibus honore affici, ob uirtutis & prudēt̄iæ in ipsis **Leuit. 19**
dignitatē, morūq; maturitatē, cū dicit in **Leuitico**. Corā cano
capite resurge, & honora p̄sonam senis. **R**eges etiam & prin
cipes, honorādos a subditis cōstituit, ob moderationis quā ge
runt prouinciā, iustitiæq; administrationē. **Vñ B. Petrus**, ita **1. Petri, 2**
ad credētes in **Ch̄m** scribit. **O**ēs honorate, fraternitatē dili
gite, deū timete, regē honorificate. **D**emū & sacerdotes, ho
nore prosequēdos, sanxit, ob diuini cultus ministeriū, q̄ fungū
tur, qd̄ qdē institutū, **Ecclesiasticus** ita depromit. **H**onora deū **Eccles. 7**
ex tota aia tua, & honorifica sacerdotes. **Q** si hoies his & cō
similibus titulis insignitos, honorare iubemur a dño, q̄ tñ in
terdū improbā agunt uitā, uitijsq; corruptā, & ubi nūc probi
sunt, uirtute tñ excidere p̄nt, & prolabi ad inigratē, nōne po
tiore iure, eiusdē diuini p̄cepti autoritate astringimur ad ho
norādos sc̄t̄os, iā cœlestis gloriæ participes, q̄ uitā suā in uirtu
te sc̄liciter cōsummarūt, & ab ea nunq̄ decidere p̄nt. **S**iqui
dē ipsi sunt patres n̄ri, nō sc̄dm carnē sed sp̄m, q̄ nos **Ch̄o** ge
nuerūt, & suauī doctrinæ suę lacte educarūt. **I**idē q̄q; seniores
sunt populi, cū qb̄ ad iudicādū ueniet dñs, q̄nimo & cōstituti
iudices n̄ri, futuriq; iudicis sup̄mi coassessores. **I**udicabūt (in
quit **Sapiēs**) sancti nationes, & dominabūt pplis. **R**ursum san
cti ipsi, reges sunt terræ & principes, q̄ sanctā eccl̄iā rectis fi
dei & morū institutis optime gubnarūt. **D**icit em̄ de ip̄is dei **Psal. 44.**
loquus psaltes. **C**ōstitues eos principes sup̄ oēm terrā. **E**t iteꝝ **Psal. 46.**
Princes pp̄loꝝ cōgregati sunt cū deo **A**braā, qm̄ dij fortes
terre uehemēter eleuati sunt. **D**emū ijdē, sacerdotes sunt my
stici, qm̄ seip̄os hostiā sanctā, uiuā, & bñ placētē deo obtule
rūt, assidueq; cōcinūt, i domo illa dñi sup̄na. **F**ecisti nos deo
n̄ro, regnū & sacerdotes. **I**taq; cōstat q̄druplici illo dēi p̄cepto **A**poca, 8
nos cōlego qd̄ā obstringi, & sacræ l̄iæ testimonio, ad sc̄t̄os
honorādos. **S**ed & de hoc, i sequētis libri. ij. ca. amplior futu
rus est sermo.